

EK-5

T.C.
TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
MERKEZ HEYETİ
Farabi Sokak No. 35
Çankaya-ANKARA

Sayı: 22-231

ANKARA, 8.5.1986

T.C.
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI
YÜKSEK KATINA
ANKARA

8 Mayıs 1986 tarihinde Ankara'da toplanmış olan TEB 22. Dönem II. Başkanlar Danışma Kurulunda "ETİKET UYGULAMASINA İLİŞKİN BAKANLIK TASARRU-FU" hakkında beliren görüşler ekteki raporumuzda yüksek takdirlerinize saygı ile arz olunur.

1. Bölge Sabri Kalyoncu	6. Bölge Erkal Kökdener
Atilla Aydın	2. Bölge Akın Çubukçu
31. Bölge İbrahim Kolay	3. Bölge Ahmet Reha Karaca
20. Bölge Kemal Himmetoğlu	Nurettin Abacıoğlu
22. Bölge M.Turan Ünüvar	T.Eczacılar Birliği Gn. Sekreteri
16. Bölge Alnur Kalemci	Doğu Nebioğlu
30. Bölge İsmail Kumcu	T.Eczacılar Birliği II. Başkanı
25. Bölge Mehmet Yılmaz	Mehdi Advan
19. Bölge Doğan Eşkinat	T.Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Üyesi
23. Bölge A.Semih Yüksel	Atila Uzgören
15. Bölge Halit A.Doğan	T.Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Üyesi
29. Bölge Rıza Gökteş	
20. Bölge Mehmet Aşıcı	
5. Bölge Güral Şahinoğlu	
17. Bölge Hüseyin Arıkan	
4. Bölge Yaşar Duru	
9. Bölge Mustafa Kozanlıoğlu	
Haluk Tarım	
T.Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Üyesi	

14.8.1984 tarih ve 18489 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğin 3. maddesi-ne istinaden 14.8.1984 tarih ve 15555 Sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı proto-kol yazısı ile sürşarj malzemesinin temin, dağıtım ve denetim yetkisi Türk Eczacıları Birliği'ne verilmiş idi.

Yukarıda belirtilmiş olan yazıya ek olarak 28.4.1986 tarih ve 014737 sayı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nca Birliğimize gönderilen yeni bir yazı ve yine 28.4.1986 tarih 14811 sayılı yazı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nca Valiliklere yapılan duyuru çerçevesinde, Türk Eczacıları Birliği'ne verilmiş olan bu yetki "görülen lüzum üzerine" kaldırılmış bulunmaktadır. Ayrıca, etiketlerin dağıtımının bundan böyle İl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlükleri kanalıyla yapılacağı da anlaşılmaktadır.

Etiket temin, dağıtım ve denetimiyle ilgili işlemleri sürdürdüğümüz süre içinde gerek Türk Eczacıları Birliği ve gerekse bağlı Odaları verilen sorumluluğun bilincinde olarak, herhangi bir aksama ve suistimale meydan vermeden görevini en iyi şekilde yerine getirmiştir.

Ekim 1984 ile 5 Mayıs 1986 tarihleri arasında zaman zaman uygulama ile ilgili bazı şikayetler vaki olmuştur. Ancak, bunların etiketle ilgili olmayıp "ilaç fiyat listeleri"nin eczacılara gecikmeli olarak ulaşması konusunda yoğunlaştığı anlaşıldığından, durum, gerek Birliğimiz, gerekse bağlı Odalar tarafından Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü nezdinde pek çok defa gündeme getirilmiştir. Bu nedenle Bakanlığımızın ilgi yazısında yer alan "görülen lüzum üzerine" ifadesinin ne anlama geldiği anlaşılamadığı gibi, Birliğimizce üzüntüyle karşılanmıştır.

Türk Eczacıları Birliği olarak Bakanlığımızın yeni uygulamasına ilişkin bazı endişelerimiz bulunmaktadır. En iyi çözümün diyalog ile sağlanabileceği inancıyla aşağıdaki hususlara Bakanlığımızın dikkatini çekmek isteriz:

1. İlaçta sürşarj, Türkiye'de uygulanmakta olan liberal ekonomik modele uygun olarak gündeme getirilmiş yasal bir işlemdir. Sürşarj, 1983'lere kadar Eczaneler üzerinde giderek ağırlığını arttıran büyük sermaye erozyonunu durdurmuş, birçok eczaneyi iflastan kurtarmış ve Eczanede ilacın bulunabilir hale gelmesini sağlamıştır. Halk, sürekli değişmekte olan ilaç fiyatları karşısında "eski", "yeni" fiyat ikileminden kurtarılmış, bu anlamda devletin itibarı sağlandığı gibi Eczacı da gereksiz tartışmalara girmek ten kurtulmuştur.

Psikotrop Reçete dağıtımı konusunda İl Sağlık Müdürlükleri bünyesinde ciddi sorunlar bulunurken, etiket temin ve dağıtımının da bu kanaldan yapılması, mevcut sorunlara yenilerini ekleyeceğinden Birliğimiz, hizmetin tümüyle aksayacağı endişesini taşımaktadır.

İlaç Fiyat Listelerine paralel bir şekilde etiket temininde doğabilecek güçlükler Eczanelerde yeniden sermaye erozyonu tehlikesini gündeme getirecektir. İlacın eczanede yerine konulamaması, tüketici açısından çıkmazlar oluşturacak ve ilacın vatan daşa ulaşamaz olması yine gazete sayfalarında manşet haber haline gelebilecektir. Ayrıca, etiketin güç temin edilebilir bir metaya dönüşmesi, yasal olmayan sürşarj uygulamasını da körükleyecektir.

2. Liberal Ekonomik model anlayışını benimsemiş hükümet programı ile, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın almış olduğu bu tasarruf kararı, bir paralellik göstermemektedir. Devlet bürokrasisinin ağır işleyen çarkı, çok hızlı yürümesi gereken bu işlemlerle ilgili yeni bir zaaf kaynağı olabileceği gibi hizmetin aksaması, "hizmet rekabeti" sürdürülen Eczane bazında ekonomik gerilemeye neden olacaktır.

3. Eczacı Odalarının en önemli işlevi Eczacılık hizmetlerinin rasyonel, ülke ekonomisine katkı sağlayabilecek bir düzeyde yürütmesini ve kamu ve devlet çıkarlarını mesleki çıkarlarla bağdaştıracak şekilde organizasyonunu sağlamaktır. Muvazaa yoluyla

la eczane açılmaması mesleğin önemli sorunlarından bir tanesidir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, tasarruf hakkını kullanarak bu sorunun ilerlemesinde caydırıcı bir rol oynayan "Oda Belgesi"ni zorunlu kılan uygulamayı ortadan kaldırmıştır. Sorunun çözümüne önemli bir katkı sağlayacak Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü yeni şekliyle Bakanlık katında onay için bekletilmektedir. Yine konu ile ilgili olarak Yüksek Haysiyet Divanınca alınmış bulunan kararlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca henüz uygulama aşamasına getirilmemiştir. Bunlara çözüm aranırken, sürşarjla ilgili yeni bir uygulama ortaya çıkmış bulunmaktadır. Etiketın hızlı bir şekilde temin ve dağıtımını sağlanamadığı takdirde gerçekte var olan bu yasal hak da kadük hale gelecektir.

Etiket temini ve dağıtımını Eczacı Odalarının işlevlerini sürdürebilmeleri açısından olduğu kadar Eczacının mesleki disiplin içinde hareket edebildiğini kanıtlayan ve güdüleyen önemli bir işlevken herhangi bir karşılıklı görüşme olmaksızın bu işlevin el değıştirmiş olması Eczacı Odalarının Türkiye'deki Sağlık Hizmetlerine sağlayabilecekleri desteği önemli ölçüde aksatacaktır.

4. Türk Eczacıları Birliği ve bağlı Odalarının şimdiye değin etiketten elde ettikleri gelirler tümüyle eczacılık mesleğine katkı sağlayacak alanlara yöneltilmiştir. Eczacılık hizmetinin ciddi, sorumluluk bilinciyle ve Ana Sağlık Sınıfı olma işlevine layık bir düzenleme içinde verebilmesi yolunda önemli mesafeler katedilmiş ve bu anlamda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığın'a, halk sağlığı ve eczacılık hizmetleri konusunda önemli maddi ve manevi katkılar sağlanmıştır. Bakanlığın düzenlediği aşı kampanyasına maddi destek sağlanmış ve yine Sağlık Bakanlığının Mart 1986 tarihinde başlattığı, "İshalin Ağızdan Tedavisi" kampanyasında, Eczanenin birincil sağlık ünitesi olması yolunda doğrudan göreve talip olunmuştur. Ne var ki işlevleri geriletilen ve moral açıdan kefarett ödeme konumuna layık görülen Eczacı Odalarının ve Eczacıların bundan böyle hangi imce heyecanını ve katılımını sağlayabileceği tartışma götürür bir konu olacaktır. Ayrıca, Etiket gelirlerine ilişkin abartılmış birtakım rakamların, Bakanlık hizmetleri ile ilgili bir kaynak olarak düşünülmemesi gerektiğine olan inancımızı da belirtmek isteriz. Ekteki 2 tabloda görülen 21. Dönem içindeki Etiket sirkülasyonu bu durumu açıkça kanıtlamaktadır. Türk Eczacıları Birliği'nin 21. Dönem içindeki Etiket ve numarator gelirleri 357.547.650.-TL'sidir. Buna karşın Etiket ve numarator basım ve temini ile ilgili giderler 204.219.317.-TL olup gelir olarak görünen aradaki fark 153.328.333.-TL'sidir. Bu gelir global bir değer olup, sürşarj malzemesinin Eczanelere dağıtımını için yapılan masraflar düşüldükten sonra net gelire ulaşmak mümkün olabilmektedir. Görülmektedir ki, elde edilen gelir, spekülasyon konusu olacak bir düzeyde olmayıp, yeniden Etiket vs. gibi tüketim mallarının yatırımına dönüştüğünden, atıl sermaye haline gelmektedir.

5. Etiket dağıtımının yeniden düzenlenmesi konusunda biçimsel açıdan Birliğimizce yadırganan bazı hususlar bulunmaktadır. Bugüne değin mesleki uygulamalarla ilgili konularda Birliđimizle görüş alışverişinde bulunan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının bu konuda Birliğimize önceden haber verme gereğini dahi duymamış olması, gerek Birliđimizi ve gerekse Odalarımızı piyasa taahhütleri açısından güç duruma sokmuştur. Bir yandan aktarlarla ilgili tasfiye konusu zamana yönelik olarak çözülmek ve yine ilaç sanayii ile ilgili GMP tedbirlerinde 1 yıllık bir geçiş süresi tanınırken, Türk Eczacıları Birliği'ne dayatılan bu uygulama üzüntüye neden olmuş ve kabul edilemez olarak karşılanmıştır.

Sonuç olarak, Türk Eczacıları Birliği ve Eczacılar yaratılmış olan bu sorunun acilen çözümlenmesini beklemektedir.

Durumun ivedilikle düzeltilmesi dileğiyle, görüşlerimiz yüksek değerlendirmelerine saygı ile arz olunur.

ECZANE ETİKETİ SATIŞINI AYLAR İTİBARIYLA GÖSTERİR TABLO

AY	YIL	ADET	ARTIŞ(%)	AZALIŞ(%)
EKİM	1984	4.682.000	—	—
KASIM	1984	10.908.000	132.97	—
ARALIK	1984	4.374.000	—	59.90
OCAK	1985	5.186.000	18.56	—
ŞUBAT	1985	4.188.000	—	19.24
MART	1985	18.054.000	331.08	—
NİSAN	1985	17.182.000	—	4.83
MAYIS	1985	9.752.000	—	43.25
HAZİRAN	1985	12.304.000	26.17	—
TEMMUZ	1985	18.931.000	53.86	—
AĞUSTOS	1985	12.458.000	—	34.20
EYLÜL	1985	17.000.000	36.46	—
EKİM(15)	1985	5.456.000	—	67.91
TOPLAM		140.475.000		

DEPO ETİKETİ SATIŞINI AYLAR İTİBARIYLA GÖSTERİR TABLO

AY	YIL	ADET	ARTIŞ(%)	AZALIŞ(%)
EKİM	1984	1.510.000	—	—
KASIM	1984	3.175.000	110.27	—
ARALIK	1984	964.500	—	69.63
OCAK	1985	1.925.000	99.59	—
ŞUBAT	1985	2.250.000	16.89	—
MART	1985	7.350.000	226.67	—
NİSAN	1985	4.500.000	—	38.78
MAYIS	1985	1.025.000	—	77.23
HAZİRAN	1985	5.050.000	392.69	—
TEMMUZ	1985	7.700.000	52.48	—
AĞUSTOS	1985	1.925.000	—	75.00
EYLÜL	1985	3.875.000	101.30	—
EKİM(15)	1985	1.800.000	—	53.55
TOPLAM		43.049.500		